

Kurdisk Hjelpear – Nivå II

Videregående Kurmanji og Sorani — LK20

Kasus (Kurmanji)

To kasus

- **Nominativ** – subjekt
- **Oblik** – objekt, etter preposisjoner

Kasusendelser

Hankjønn oblik: vokalendring*bav* (far) → *bavî* (oblik)**Hunkjønn oblik:** -ê*jinê* (kvinne, oblik)**Flertall oblik:** -an*kitan* (bøker, oblik)

Eksempler

Ez bavî dibînîm – Jeg ser faren (oblik)*Min sêv ji jinê standî* – Jeg tok eplet fra kvinnen

Verbkonjugasjon

To stammer

Presensstamme (nåtid); **Preterittstamme** (fortid)

Presens – Kurmanji

Markør **di-** + stamme + personendelse*çûn* (å gå):

diçim, diçî, diçe, diçin, diçin, diçin

Presens – Sorani

Markør **de-** + stamme + personendelse*çûn* (å gå):

deçim, deçî, deçê, deçin, deçin, deçin

Preteritum – Kurmanji

Stamme + personendelse (ingen markør)

çûn (å gå):

çûm, çûyî, çû, çûn, çûn, çûn

Viktig: Transitiv verb i fortid har ergatisk konstruksjon!

Ergatisk konstruksjon

Ved transitive verb i fortid:

- Objekt i nominativ
- Subjekt i oblik kasus
- Verb samsvarer med objekt

Eksempel:*Min kitab xwend* – Jeg leste boken

(Bokstavelig: "Av meg, bok lest-den")

Viktige verb (fortid)

Norsk	K	S
gikk	çûm	çum
kom	hatim	hatim
så	dîtim	bînim
sa	gotim	wûtîm
gjorde	kirim	m kirdin
spiste	xwarim	xwardim

Ezafe-konstruksjonen

Forbinder substantiv med adjektiv/eier.

Kurmanji

- Hankj.: **-ê**; Hunkj.: **-a**; Fl.: **-ên**
- *kitab-ê min* (boken min)
- *mal-a mezin* (det store huset)
- *malan-ên bavî min* (husa til faren min)

Sorani

- Etter kons.: **-î**; Etter vokal: **-y**
- *kitêb-i min* (boken min)
- *mala-y gawre* (det store huset)

Preposisjoner

Kurmanji

- **bi** – med; **bê** – uten
- **di...da** – i; **ji** – fra
- **li** – på, ved; **ber** – foran
- **paş** – bak; **ser** – på (overfl.)
- **bin** – under; **nav** – inne i
- **ji ber** – på grunn av
- **ji bo** – for (hensikt)

Sorani

- **be** – med; **bê** – uten
- **le...da** – i; **bo** – til, for
- **pey/pash** – etter/bak; **ber** – foran
- **zhur** – over; **xwar** – under
- **le ber** – på grunn av

Merk: Etter preposisjoner brukes oblik kasus (Kurmanji)

Tallord (11–100)

	K	S
11	yazdeh	yanzdeh
12	diwazde	dwanzde
20	bîst	bîst
30	sî	sî
40	çil	çil
50	pêncî	pênca
100	sed	sed
1000	hezar	hezar

Tekstbindere

Kurmanji

- **hêr, wisan** – så, slik
- **loma, ji ber vê** – derfor
- **lêbelê** – men, derimot
- **paşî** – deretter
- **her wiha** – dessuten
- **di dawiyê de** – til slutt
- **ji ber ku** – fordi
- **hêger** – hvis
- **dema ku** – når (tid)

Sorani

- **bo ye** – derfor
- **belâm** – men
- **pashân** – deretter
- **le ber ewa** – derfor
- **eger** – hvis
- **le katêk da** – når (tid)

Adjektiv

Vanlige adjektiv

Norsk	K	S
stor	mezin	gawre
liten	biçûk	biçûk
god	baş	bash
dårlig	xirab	xirab
gammel	kal	kohn
ny	nû	nwê
vakker	xweşik	jwan
stygg	nexweş	nash

Adjektiv står etter substantiv, bundet med ezafe.

Nyttige uttrykk

Meninger

Jeg tror: Ez bawer im (K) / Pêm wa ye (S)**Jeg liker:** Ez hez ji...dikim (K) / Yarezmend-im be... (S)**Jeg vil:** Ez dixwazim (K) / Dewêm (S)

Spørsmål

Hvorfor? Çima ku? (K) / Boçî? (S)**Hvordan går det?** Tu çawa yî? (K) / Çonî? (S)**Hvor mye koster det?** Ev çiqas dike? (K) / Emê çende? (S)

Samtale

Kan du hjelpe meg?

K: Tu dikarî alîkariya min biki?

S: Detwanî yarmêtim bide?

Jeg er enig: Ez razî me (K/S)**Jeg er uenig:** Ez razî nîme (K/S)

Skrivtips Nivå II

Struktur

1. **Innledning** – presenter tema
2. **Hoveddel** – argumenter/fortelling med eksempler
3. **Avslutning** – oppsummer

Vanlige feil Nivå II

- × Feil kasus (Kurmanji oblik)
- × Feil ezafe-endelse
- × Blande Kurmanji og Sorani
- × Glemme di-/de- markør i presens
- × Feil ergatisk konstruksjon i fortid

Sjekkliste eksamen Nivå II

- ☐ Riktig kasusbruk (oblik)
- ☐ Verb i fortid korrekt

Ordenstall: -emîn (K) / -em (S)

yekemîn, duyemîn, sêyemîn (første, andre, tredje)

- ☐ Ezafe-konstruksjon
- ☐ Tekstbindere brukes

- ☐ Variert ordforråd
- ☐ Lengre setninger

- ☐ Meninger og argumenter
- ☐ Konsistent dialektbruk